СУ „ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ“ – ГР. ТРЯВНА

УТВЪРЖДАВАМ: п
Гергана Ганчева
/Директор на СУ „Петко Р. Славейков“/

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ"
ГРАД ТРЯВНА

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ....3
II. ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ....3
III. ЕТИЧНИ НОРМИ И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ....3
IV. ЕТИЧНИ НОРМИ И ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ....4
V. ЕТИЧНИ НОРМИ И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛИТЕ И ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ....5
VI. ПЕДАГОГИЧЕСКИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ....6
VII. ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧЕНИЦИ, РОДИТЕЛИ И УЧИТЕЛИ....6
VIII. ДИГИТАЛНА ЕТИКА И СОЦИАЛНИ МРЕЖИ....6
IX. ОТГОВОРНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ....7
X. ТОРМОЗ, НАСИЛИЕ И ЕЗИК НА ОМРАЗАТА....7
XI. ЛИЧНИ ДАННИ И ПОВЕРИТЕЛНОСТ....7
XII. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ, ПОДАРЪЦИ И ОБЛАГИ....8
XIII. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА....8
XIV. ПРОФЕСИОНАЛНА КОМУНИКАЦИЯ....9
XV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ....9

Основание: чл. 175 от Закона за предучилищното и училищното образование и действащата нормативна уредба в системата на предучилищното и училищното образование.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този Етичен кодекс определя ценностите, принципите и правилата за етично поведение на членовете на училищната общност на СУ „Петко Рачев Славейков“ – гр. Трявна.

Чл. 2. Кодексът се прилага спрямо ученици, педагогически специалисти, ръководни и административни служители, непедагогически персонал, родители и други лица, които участват или имат отношения с училищната общност.

Чл. 3. Основни принципи са: уважение към личността и достойнството; равнопоставеност и недопускане на дискриминация; закрила и най-добър интерес към детето; професионализъм; почтеност; отговорност; поверителност; прозрачност; диалог и партньорство.

Чл. 4. Кодексът не замества закона, Правилника за дейността на училището, правилата за безопасност, механизма за противодействие на тормоза и насилието и другите вътрешни правила. При противоречие се прилага нормативният акт от по-висока степен.

Етичният кодекс е поставен на видно място в училищната сграда – на информационното табло пред учителската стая.
Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

II. ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Чл. 5. Всеки член на училищната общност се отнася с уважение към другите, независимо от възраст, пол, увреждане, етнически произход, език, религия, социален статус, семейно положение или други лични характеристики.

Чл. 6. Не се допуска унизително, заплашително, агресивно, подигравателно или дискриминационно поведение, включително чрез електронни средства.

Чл. 7. Споровете се разрешават чрез диалог, изслушване, посредничество и търсене на пропорционално решение, без публично унижаване на участниците.

III. ЕТИЧНИ НОРМИ И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 8. Учениците имат право да бъдат уважавани, изслушвани и третирани справедливо, без унижение, заплахи, обиди или дискриминация.

Чл. 9. Учениците се отнасят с уважение към своите съученици, учители, педагогически специалисти, служители и посетители на училището.

Чл. 10. Всеки ученик носи отговорност за поведението си и за последиците от своите действия.

Чл. 11. Учениците спазват правилата за безопасност, вътрешния ред и установените правила за поведение в училището.

Чл. 12. Не се допуска физически, словесен, психологически или онлайн тормоз, както и участие в разпространяване на обидно, заплашително или унизително съдържание.

Чл. 13. Учениците не разпространяват снимки, видеозаписи, лични данни или друга информация за свои съученици ,учители и служители без съответното основание и съгласие.

Чл. 14. Учениците пазят училищното имущество и уважават личната собственост на другите.

Чл. 15. В учебния процес учениците проявяват старание, спазват академична честност и не използват измама, преписване или чужда работа като своя.

Чл. 16. При конфликт ученикът търси съдействие от учител, класен ръководител, педагогически съветник, психолог или друг подходящ възрастен, вместо да използва агресия.

Чл. 17. Учениците имат право да изразяват мнение по уважителен начин, без да нарушават достойнството и правата на другите.

Чл. 18. Училищната общност насърчава активното участие на учениците в училищния живот, инициативи, доброволчески дейности и ученическо самоуправление.

Чл. 19. Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик.

IV. ЕТИЧНИ НОРМИ И ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 20. Родителите са партньори на училището в процеса на обучение, възпитание и подкрепа на детето.

Чл. 21. Родителите общуват с учителите, ръководството и служителите спокойно, уважително и конструктивно, включително при несъгласие.

Чл. 22. Родителите съдействат за спазването на училищните правила и подкрепят детето си в изграждането на отговорно поведение.

Чл. 23. Родителите проявяват интерес към образователния напредък, поведението и емоционалното благополучие на детето.

Чл. 24. При възникване на проблем родителят използва установените канали за комуникация и търси решение чрез диалог, а не чрез публично унижаване, заплахи или агресивно поведение.

Чл. 25. Родителите не допускат обидно или дискриминационно отношение към други ученици, родители или членове на персонала.

Чл. 26. Не се допуска разпространяване на непроверена или лична информация за ученици, учители, родители и служители, включително в социални мрежи и електронни групи.

Чл. 27. Родителите уведомяват своевременно училището при обстоятелства, които могат съществено да повлияят на обучението, поведението или безопасността на детето.

Чл. 28. Родителите участват конструктивно в срещи, консултации и инициативи, свързани с училищния живот.

Чл. 29. При несъгласие с оценка, решение или действие на учител или служител родителят има право да поиска разяснение и да използва предвидения институционален ред за подаване на сигнал или възражение.

V. ЕТИЧНИ НОРМИ И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛИТЕ И ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 30. Учителят е професионалист и личен пример за учениците. Поведението му следва да съответства на принципите на уважение, справедливост, отговорност и професионална почтеност.

Чл. 31. Учителите и педагогическите специалисти се отнасят към всеки ученик с уважение, търпение и без предубеждение.

Чл. 32.Не се допуска унизително, подигравателно, заплашително или дискриминационно отношение към ученик.

Чл. 33. Оценяването на учениците се извършва обективно, прозрачно и съобразно установените критерии и изисквания.

Чл. 34. Учителят не допуска лични симпатии, антипатии или външни фактори да влияят върху професионалната му преценка.

Чл. 35. Учителите полагат усилия да разпознават признаци на тормоз, насилие, социална изолация или друг риск за ученика и предприемат действия съобразно компетентността си и училищните процедури.

Чл. 36. При работа с родители учителят поддържа професионален и уважителен тон, предоставя необходимата информация и търси сътрудничество в интерес на ученика.

Чл. 37. Педагогическите специалисти спазват изискванията за конфиденциалност и защитават личната информация, до която имат достъп по служебен път.

Чл. 38. Не се допуска обсъждане на лични или чувствителни обстоятелства за ученик пред други ученици или лица, които нямат отношение към случая.

Чл. 39. Учителите използват отговорно електронните средства за комуникация и социалните мрежи, когато професионалните отношения с ученици и родители изискват такава комуникация.

Чл. 40. Учителят насърчава самостоятелността, критичното мислене, уважението към различното мнение и чувството за отговорност у учениците.

Чл. 41. Професионалните конфликти между колеги се решават чрез диалог и по установения служебен ред, без публично уронване на престижа на колегата.

Чл. 42.Учителят се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на учител.

Чл. 43. Учителите и педагогическите специалисти поддържат професионалната си компетентност и участват в подходящи форми на квалификация и развитие.

VI. ПЕДАГОГИЧЕСКИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 44. Служителите изпълняват задълженията си професионално, безпристрастно и с грижа за интересите на учениците.

Чл. 45. Не се допускат унизително отношение, фаворизиране, публично засрамване или използване на служебното положение за лична облага.

Чл. 46. Служебната информация, включително информация за ученици и семейства, се използва само за законни служебни цели и се предоставя само на лица с право на достъп.

VII. ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧЕНИЦИ, РОДИТЕЛИ И УЧИТЕЛИ

Чл. 47. Взаимоотношенията между всички страни се основават на партньорство и на общата цел – развитието, образованието и благополучието на ученика.

Чл.48. Разногласията се обсъждат своевременно и в подходяща среда, с уважение към различните позиции.

Чл.49. При конфликт се насърчава търсенето на решение чрез разговор, посредничество и подкрепа от подходящ специалист.

Чл.50. Публичното унижаване, заплахите, обидите, агресивното поведение и разпространяването на непроверени твърдения не са приемливи средства за решаване на спор.

Чл.51. Когато е необходимо, страните могат да потърсят съдействие от директора, заместник-директор, класен ръководител, педагогически съветник, психолог или друг компетентен орган.

VIII. ДИГИТАЛНА ЕТИКА И СОЦИАЛНИ МРЕЖИ

Чл. 52. Правилата на уважително поведение важат еднакво в училище и в дигитална среда.

Чл. 53. Не се допуска без правно основание заснемане, записване, публикуване или разпространяване на снимки, видео, аудио, чатове или друга информация за ученици, учители и служители, когато това нарушава личното им пространство или права.

Чл. 54. Забраняват се фалшиви профили, представяне за друго лице, онлайн заплахи, сексуализирано или унизително съдържание, целенасочено разпространяване на слухове и други форми на кибертормоз.

Чл. 55. При сигнал за кибертормоз училището предприема действия съобразно действащите правила за превенция и противодействие на тормоза и насилието.

IX. ОТГОВОРНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ

Чл. 56. Използването на системи с изкуствен интелект от ученици и служители следва да бъде законосъобразно, прозрачно, безопасно и съобразено с целите на образованието.

Чл. 57. Ученик не представя изцяло генериран от изкуствен интелект текст, изображение, код или друга работа като собствена, когато това противоречи на поставената задача или указанията на учителя.

Чл. 58. При използване на изкуствен интелект за учебна задача ученикът може да бъде задължен да посочи факта на използване и начина, по който е използван инструментът

Чл. 59. В публични или непроверени AI системи не се въвеждат лични, здравни, идентификационни или друга защитена информация за ученици, родители или служители.

Чл. 60. Учителите използват AI като помощен инструмент, като запазват професионалната си отговорност за съдържанието, оценяването, педагогическите решения и защитата на данните.

X. ТОРМОЗ, НАСИЛИЕ И ЕЗИК НА ОМРАЗАТА

Чл. 61. Тормозът и насилието са недопустими във всички форми – физически, вербални, психологически, социални и онлайн.

Чл. 62. Сигналите за тормоз и насилие се разглеждат своевременно и с приоритет към безопасността и най-добрия интерес на детето.

Чл. 63. Не се допуска ответно отношение спрямо лице, което добросъвестно е подало сигнал или е съдействало за изясняване на случай.

XI. ЛИЧНИ ДАННИ И ПОВЕРИТЕЛНОСТ

Чл. 64. Всеки член на училищната общност зачита правото на личен живот и не разпространява поверителна информация, получена във връзка с училищната дейност.

Чл. 65. Служителите обработват лични данни само в рамките на предоставените им правомощия и за определени служебни цели.

Чл. 66. Публичното обсъждане на конкретни случаи с ученици и семейства се избягва. Когато е необходимо обсъждане, то се извършва в подходяща среда и при спазване на изискванията за защита на личните данни.

XII. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ, ПОДАРЪЦИ И ОБЛАГИ

Чл. 67. Лице, което има личен или друг интерес, който може да повлияе върху безпристрастното му решение, уведомява съответния ръководен орган и предприема действия за предотвратяване на конфликта.

Чл. 68. Не се приемат подаръци, услуги или други облаги, когато те могат да поставят под съмнение безпристрастността на служителя или да създадат задължение за него.

Чл. 69. Частни отношения с ученици и родители не трябва да водят до привилегировано отношение, натиск или зависимост.

XIII. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 70. Комисията се избира след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет

Чл. 71. Комисията по етика подпомага училищното ръководство при превенция и разглеждане на нарушения на Етичния кодекс.

Чл. 72. Комисията работи независимо и безпристрастно в рамките на предоставените ѝ правомощия. Член на комисията, който има конфликт на интереси по конкретен случай, не участва в разглеждането му.

Чл. 73. Комисията спазва принципите на поверителност, изслушване на страните, защита от ответни действия и недопускане на предрешаване.

Чл. 74. Сигнал може да бъде подаден писмено до директора или до определен от училището член/секретар на Комисията по етика. Сигналът съдържа описание на случая, дата/период, участници и налични доказателства, когато такива са известни.

Чл. 75. Анонимни сигнали могат да бъдат взети предвид при наличие на достатъчно конкретни данни за риск или нарушение, но не служат сами по себе си като основание за санкция.

Чл. 76. При разглеждане на сигнал се събират необходимите сведения, изслушват се засегнатите лица, когато това е подходящо, и се изготвя мотивирано становище.

Чл.77. Етичната комисия не налага дисциплинарни наказания, освен ако закон или изрично предоставена компетентност не предвижда друго. При данни за нарушение, изискващо действия на директора или друг компетентен орган, материалите се препращат по установения ред.

XIV. ПРОФЕСИОНАЛНА КОМУНИКАЦИЯ

Чл. 78. Комуникацията между членовете на училищната общност е ясна, уважителна и професионална.

Чл. 79. Не се допуска публикуване на обидни, унизителни или заплашителни коментари за ученици, учители, родители или служители в социални мрежи, групови чатове или други публични/полупублични канали.

Чл. 80. При конфликт страните първо търсят възможност за пряк разговор или посредничество, когато това е безопасно и подходящо.

XV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Етичен кодекс се приема в съответствие с чл. 175 от ЗПУО и действащата нормативна уредба.

§ 2. Кодексът се приема с участие на представителите на педагогическия съвет.

§ 3. Етичният кодекс се довежда до знанието на учениците, родителите и служителите и се публикува на интернет страницата на училището.

§ 4. Изменения и допълнения се приемат по реда, по който е приет кодексът.

§ 5. При промяна на нормативната уредба текстовете на кодекса се привеждат в съответствие с действащите разпоредби.

§ 6. Кодексът влиза в сила от датата, определена в решението за приемането му.

§ 7. При постъпване на работа всеки член на УО е длъжен да се запознае с настоящия Етичен кодекс

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРИЕМАНЕ

Същият е актуализиран от Педагогическия съвет с Протокол № 16 от 11.09.2026 г. /съгласно чл. 263, ал. 1, т. 14 от ЗПУО./ С настоящия Етичен кодекс са запознати всички членове на училищната общност на СУ „ П. Р. Славейков“.